

De Waarde van Cultuur

Cultuurnota Emmen 2022-2024





Inhoud

Inhoud 3	
Voorwoord Wethouder Kleine.....	5
Leeswijzer.....	7
1 Inleiding.....	8
2 Corona.....	10
3 Visie op Kunst en Cultuur.....	13
3.1 Waarde: Ontwikkelen.....	13
3.2 Waarden: Ontmoeten.....	13
3.3 Waarde: Verwonderen.....	14
3.4 Waarde: Eigenwaarde	14
3.5 Waarde: Vernieuwen	14
3.6 Waarde: Verbinden.....	15
3.7 Waarde: Samenleven.....	16
3.8 Waarde: Verdienen.....	16
4 Grote Culturele Partners.....	19
4.1 Openbare Bibliotheek Emmen	19
4.2 De Kunstbeweging.....	20
4.3 Atlas Theater.....	20
4.4 Centrum Beeldende Kunst Emmen (CBK Emmen).....	21
4.5 Loods13	22
5 Culturele Vrijwilligersorganisaties.....	26
5.1 Filmhuis Emmen	26
5.2 Grote Kerk Cultureel	26
5.3 The Bake Shop	26
5.4 Stichting DrenthEvents/Pitfest.....	26
5.5 ZO!34	27
6 Cultuur in dorpen en wijken	29
6.1 Buurtcultuur.....	29
6.2 Amateurkunst	29
7 Erfgoed en Musea	31
7.1 Stichting Spiker	31
7.2 ErfgoedNetwerk Emmen	31
7.3 Harmonium Museum	32
7.4 Museum Collectie Brands.....	32
7.5 Veenpark.....	32
7.6 Van Gogh Huis.....	32
7.7 Fonds Museale Voorzieningen	33
8 Jeugd en Cultuur.....	35
8.1 Cultuureducatie	35
8.2 Popcultuur	36
8.3 Cultuurprogrammering voor jongeren	37
9 Culturele ontwikkelingen.....	41
9.1 Culturele initiatieven	41
9.2 Versterking Van Gogh en het verhaal van het Veen	41
9.3 Rensenpark	41
9.4 Broken Circle / Spiral Hill.....	42
9.5 Uitmarkt Emmen	42
9.6 Cultuurmonitor	43
10 Financiën.....	44
11 Samenvatting	46

Voorwoord Wethouder Kleine

‘Alles van waarde is weerloos’, schreef Lucebert (1924 -1994) in het gedicht ‘De zeer oude zingt’. Dit bleek in de afgelopen twee jaar het geval toen de kunstensector op ‘mute’ werd gezet. De muziek verstomde, de lichten doofden, de deuren van theaters, bioscopen, concertzalen, musea en bibliotheken gingen op slot. Het werd stil...

Juist in deze tijd bleek de universele waarde van cultuur. Het is een waarde die je niet altijd kunt ‘pakken’ of in eenheden kunt uitdrukken. De waarde van cultuur die ons leven zoveel rijker maakt, iets wat niet in euro's is uit te drukken. Cultuur moet je beleven en dat is niet vergelijkbaar met het opzetten van een DVD-tje. Cultuur is iets waar we door geraakt worden. We bleken kunst en cultuur ontzettend te missen als het er niet meer is. Als gevolg van de lockdown kwam een complete sector tot stilstand en versoberde het leven van velen.

In deze nieuwe cultuurnota ‘De Waarde van Cultuur 2022 – 2024’ benoemen wij de impact die kunst en cultuur op ons heeft. De veelzijdige waarde van cultuur verwoorden we in de begrippen ontwikkelen, ontmoeten, verwonderen, eigenwaarde, vernieuwen, verbinden, samenleven en verdienen.

Ontwikkelen is belangrijk in het positief opgroei klimaat voor kinderen en jongeren in onze gemeente, waarin we niet de problemen, maar het normale leven centraal stellen. Cultuureducatie speelt daarin een belangrijke rol. Opgroeïende jongeren ontdekken hun talenten en ontwikkelen hun creatief vermogen. Ze leren hun eigen cultuur begrijpen, te reflecteren op zichzelf en anderen en zich te uiten in taal, beeld, dans of muziek. Cultuur kan zich prachtig bewegen op het snijvlak van het sociale domein, daarvan hebben we mooie voorbeelden opgenomen in deze nota. Het verrijkt mensen, geeft nieuwe inzichten en kan onverwachte oplossingen bieden.

Cultuur is ook het cement in de samenleving. Het zorgt voor verbinding en ontmoeting tussen mensen. In veel dorpen en wijken in onze gemeente betekenen de toneelvereniging en de muziekkuitvoering een belangrijke jaarlijkse ontmoeting tussen de bewoners. En daar raakt het ook aan onze eigenwaarde. We zijn verbonden met het gebied waarin wij wonen door onze cultuur. Eigenwaarde die rotsvast verankerd is in onze goede grond. Andere waarden willen we in de komende jaren verder ontwikkelen. Zo liggen er nog kansen in Emmen om cultureel te vernieuwen en te groeien door ruimte te bieden aan jonge creatieve professionals op het gebied van kunst, cultuur, media en entertainment en creatieve zakelijke dienstverlening. Door nog verder samen te werken als culturele partijen kan een synergie ontstaan die meer is dan de som der delen. En dus van nog grotere toegevoegde waarde is.

In deze nota hebben we natuurlijk onze ambities beschreven. Die liggen niet aan een verre horizon, maar heel dichtbij de dingen die we nu al doen. We koesteren wat we hebben: onze culturele partners, ons erfgoed, ons brede cultuuraanbod in dorpen en wijken. Dat is onze basis om verder te groeien en te vernieuwen.

Robert Kleine
Wethouder Kunst & Cultuur



Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken staan de ambities voor kunst en cultuur in Emmen voor de komende drie jaar beschreven. Er is gekozen voor een periode van drie jaar om de cultuurnota weer gelijk te laten lopen met de nota's van provincie Drenthe en de overige noordelijke gemeenten.

De cultuurnota start met een inleiding (hoofdstuk 1) waarin beschreven staat wat onze gemeentelijke taken zijn op het gebied van Kunst en Cultuur. In hoofdstuk 2 vindt u een terugblik én vooruitblik met betrekking tot de inzet van noodsteungelden in het kader van Corona.

In hoofdstuk 3 staat de visie beschreven. Deze visie vormt de basis voor het cultuurbeleid van de komende drie jaar. Hierna volgen de inhoudelijke hoofdstukken. Hier gaan we in op de ontwikkelingen rond de Grote culturele partners (4), Culturele vrijwilligersorganisaties (5), Cultuur in dorpen en wijken (6), Erfgoed en musea (7) en Jeugd en Cultuur (8). We sluiten het inhoudelijk deel af met een hoofdstuk over culturele ontwikkelingen (9).

Na het inhoudelijke deel gaan we in hoofdstuk 10 in op het financiële kader voor 2022-2024 en we sluiten af met een korte samenvatting van de ambities (11).

De cultuurnota 2022-2024 en de cultuurmonitor 2021 zijn te downloaden vanaf de gemeentelijke pagina gemeente. [emmen.nl/cultuur](https://www.emmen.nl/cultuur)



1 Inleiding

Kunst en cultuur zijn overal om ons heen. In de afgelopen Coronaperiode hebben we dat nog eens extra gemerkt. Cultuur is de muziek die we luisteren, het zijn de films die we kijken, de boeken die we lezen en het is de architectuur om ons heen. Cultuur is ook design in mode en voorwerpen die we dagelijks gebruiken. Cultuur is ook samen zingen en musiceren. Bezoek aan theater en musea, maar ook amateurtoneel en muziekverenigingen. Beelden in de openbare ruimte, theaterscholen voor de jeugd. Door de diversiteit van kunst en cultuur vergeten we wel eens hoeveel impact kunst en cultuur eigenlijk op ons leven heeft.

Kunst en cultuur dragen bij aan het zijn van een volwaardige gemeente waar inwoners en bezoekers zich kunnen ontplooiën, waar zij zich thuis voelen en waar ze zich mee verbonden voelen. We willen dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten en samen kunnen genieten van cultuur. Zowel actief als passief. We willen dat inwoners uitgedaagd worden en discussie mogen voeren. Dat ze zich verbonden voelen met Emmen. Dat ze kansrijk zijn en profiteren van innovaties. Maar ook dat ze zich onderdeel voelen van Emmen. Cultuur is een middel om hen deel uit te laten maken van onze samenleving. Binnen de gemeente Emmen proberen we kunst en cultuur te stimuleren en te ondersteunen dat doen we op verschillende manieren:

Aanjager:

De gemeente Emmen wil culturele ontwikkelingen stimuleren. Dit doen we bijvoorbeeld omdat we een aantrekkelijk woongebied willen blijven voor onze inwoners of omdat we onze kinderen vaardigheden willen meegeven om gezond en gelukkig op te groeien. Hier hoort een divers aanbod aan culturele voorzieningen bij. Een aanbod van culturele festivals, maar ook voorzieningen voor cultuureducatie en talentontwikkeling. Culturele voorzieningen ontwikkelen zich vaak vanuit de professionalisering van vrijwilligersinitiatieven. In Emmen ontstaan deze voorzieningen niet altijd vanzelf. In veel

steden van gelijke omvang is een kunstvakopleiding of een breed scala aan culturele initiatieven door creatieve jonge professionals, dit is in Emmen niet het geval. Om deze ontwikkelingen toch te kunnen aanjagen brengen we culturele initiatiefnemers in contact met bijvoorbeeld fondsen of interessante partners. In sommige gevallen gaan we ook zelf op zoek naar interessante partners voor een bepaalde ontwikkeling.

Facilitator:

Om de hierboven beschreven ontwikkelingen mogelijk te maken zorgen we voor netwerkversterking. Dit doen we bijvoorbeeld door het organiseren van netwerkbijeenkomsten en informatiesessies. Ook faciliteren we culturele initiatieven op andere manieren, zo hebben we in het Rensenpark ruimtes beschikbaar gesteld aan kunstenaars en culturele initiatieven zoals de Nachtwacht van Emmen, ZOOkeeper en Loods13. Ook ondersteunen we vanuit meerdere disciplines (cultuur, vrijetijdseconomie, vergunningen, evenementen) culturele activiteiten en evenementen als Stropers op de Savanne en Into Nature.

Subsidieverlener en Accounthouder Culturele organisaties:

We ondersteunen culturele organisaties en initiatieven door middel van subsidie. Voor grote culturele organisaties en culturele evenementen treden we op als accounthouder. Voor de verlening van cultuursubsidies gaan we ook de komende drie jaar weer beleidsregels opstellen. De beleidsregel amateurkunst zullen we voortzetten. In de voorbereiding hebben we alle bij ons bekende amateurkunstorganisaties gevraagd of de huidige beleidsregel voldoet. In alle reacties is dit bevestigd. Ook hebben we een beleidsregel voor professionele culturele initiatieven en voor buurtcultuur, deze zal worden geactualiseerd. Jaarlijks worden de subsidieplafonds voor de beleidsregels vastgesteld. Als culturele initiatieven zich aandienen die niet vallen onder de beleidsregel, bijvoorbeeld omdat het aanvraagbedrag hoger is dan het subsidieplafond, neemt het college hierover een apart besluit.

Uitvoeren:

Ook heeft gemeente Emmen een uitvoerende taak waar het gaat om cultuur. De cultuurcoaches die de brede scholen ondersteunen zijn ondergebracht bij team Sport en Cultuur (SPC). Ook het Centrum voor beeldende kunst (CBK Emmen) is een gemeentelijke voorziening. De medewerkers van CBK Emmen vallen ook onder team SPC.



2 Corona

Tijdens de Coronapandemie kwam een groot deel van het openbare leven stil te liggen, dit geldt zeker ook voor cultuur. Theater, bioscopen en musea gingen dicht. Festivals en kunstmanifestaties gingen niet door. Dit had ook grote gevolgen voor leveranciers aan, en ZZP'ers in de creatieve sector. Maar gelukkig zagen we ook de creativiteit en flexibiliteit van de kunst en cultuursector. Muziek, dans en theater werden uitgezonden via livestreams. Er werd samen gezongen via de computer en exposities werden drive-thru of in de openbare ruimte gehouden. Veel mensen vonden tijdens de Coronaperiode troost door een muziekinstrument te leren bespelen of door te gaan schilderen of anders creatief bezig te zijn.

Ten tijde van het schrijven van deze cultuurnota bevinden we ons nog midden in de Coronapandemie. Het is dan ook moeilijk om in te schatten hoe dit zich verder zal ontwikkelen en wat de invloed van Corona op de lange termijn zal zijn op de culturele sector. Wel kunnen we een aantal conclusies verbinden aan de uitvoer van de noodsteunregelingen voor cultuur en op basis hiervan een aanbeveling doen voor de toekomst.

Inzet rijksmiddelen

In 2020 en 2021 ontvingen gemeenten van het rijk middelen om de schade door Corona bij culturele instellingen te kunnen compenseren. In Emmen is dit geld ingezet voor ondersteuning van culturele organisaties waaronder het ATLAS Theater, culturele projecten in het Rensenspark en het Veenpark. Daarnaast is er een subsidieregeling geopend voor amateurkunstorganisaties zoals koren, muziekverenigingen en culturele commissies. Ook de herdenkingen konden een aanvraag doen. Naast de amateurkunst is er ook een regeling voor de culturele infrastructuur geopend waar professionele culturele organisaties, culturele vrijwilligersorganisaties, museale voorzieningen en culturele festivals een beroep

op konden doen. Daarnaast hebben we in 2020 de regeling Buurtcultuurfonds tijdelijk geopend voor creatieve professionals en kunstenaars.

Waarom is het geld besteed?

In totaal hebben we in 2021 middels de beleidsregels Compensatie Corona voor de amateurkunst en de culturele infrastructuur 35 amateurkunstorganisaties, 4 grote culturele partners, 5 culturele vrijwilligersorganisaties, 8 musea en 3 festivals kunnen ondersteunen. Er was in de regeling een bedrag van €310.000 beschikbaar en dit bedrag is op na €1.143,- besteed.

Als we kijken naar de aard van de aanvragen, dan zien we dat er met name behoefte is aan activiteiten die 'Coronaproof' kunnen plaatsvinden. Dit gaat van digitale tools om toch te kunnen oefenen met een koor, tot activiteiten die met minder bezoekers anders niet uit de kosten komen. Ook zijn er met name bij de erfgoedpartners vaak aanvragen gedaan voor het digitaal beschikbaar maken van informatie.

Waarom hebben organisaties niet aangevraagd?

Van amateurkunstorganisaties hebben we vaak gehoord dat, omdat contributies en structurele subsidie in eerste instantie doorlopen, zij voldoende in kas hebben. Vooral het verloop van vrijwilligers is hier een aandachtspunt. De activiteiten van amateurkunstorganisaties (bijvoorbeeld koren en muziekverenigingen) liggen nog steeds veelal stil omdat optredens nog steeds niet doorgaan. Dus ze hebben ook nog geen subsidie nodig voor nieuwe activiteiten.

Welke organisaties hebben de meeste schade geleden door Corona?

De grootste financiële schade zien we met name bij (professionele) festivals. Voorbeelden hiervan zijn Into Nature en Veenbrand. Voorbereiding van activiteiten ging door, ondanks dat onzeker was of activiteiten doorgang konden vinden. De uiteindelijke activiteiten werden pas laat geannuleerd waardoor kosten voor tickets en verblijf moesten worden vergoed. Ook kleinere organisaties met veel inkomen uit kaartverkoop leden veel verlies.

Inzet restant Coronamiddelen

Naar verwachting wordt gestopt met de steunpakketten vanuit het rijk, en dat terwijl culturele organisaties nog steeds voor en groot deel stil liggen of werken met een aangepaste programmering. De verwachting is dat de effecten van Corona nog lange tijd invloed zullen hebben op de cultuursector. Het restant van de rijksmiddelen die de gemeente voor cultuur heeft ontvangen wordt toegevoegd aan de cultuurbegroting. Dit geeft ons de mogelijkheid om in te spelen op tekorten als gevolg van Corona bij de culturele partijen. Ook gaan we via een beleidsregel een nieuwe noodsteunregeling openstellen in 2022. Deze is met name gericht op ZZP'ers in de kunst en cultuursector, versterking en deskundigheidsbevordering van amateurkunst en opstartactiviteiten na Corona.



3 Visie op Kunst en Cultuur

In de voorbereidingen voor deze nieuwe cultuurnota 'De Waarde van Cultuur 2022-2024' zijn we ontelbare voorbeelden tegengekomen van de impact die kunst en cultuur kunnen hebben voor mensen.

In de roze kaders hebben we een paar voorbeelden opgenomen die we feitelijk zijn tegengekomen in de voorbereiding op deze nieuwe nota.

3.1 Waarde: Ontwikkelen

In Emmen stimuleren we dat kinderen en jongeren gelukkig, veilig en gezond en met perspectief kunnen opgroeien. In dit kader vinden we het belangrijk dat kinderen zich ook cultureel ontwikkelen. Door de inzet van cultuureducatie ontwikkelen kinderen hun creativiteit, hun onderzoekende vaardigheden en het vermogen om problemen op te lossen. Ze leren hun eigen cultuur te begrijpen, te reflecteren op zichzelf en anderen, en zich te uiten in onder andere taal. Maar dit kan ook door middel van bijvoorbeeld beeld, muziek en dans. Via cultuureducatie kunnen kinderen en jongeren hun cognitieve, creatieve, motorische, persoonlijke en sociale kwaliteiten ontwikkelen. De ontwikkeling van deze kwaliteiten is belangrijk voor kinderen en jongeren zelf en voor hun bijdrage aan de huidige en toekomstige samenleving. We vinden het dan ook belangrijk dat alle kinderen in aanraking komen met kunst en cultuur. Het onderwijs is bij uitstek de plek om kinderen met kunst en cultuur te bereiken en hen te prikkelen om hun creatief vermogen te ontwikkelen, ook in het kader van kansengelijkheid. Het integreren van cultuur in het curriculum van het onderwijs draagt hier aan bij. Naast cultuureducatie willen we ook stimuleren dat er een buitenschools aanbod ontstaat voor en door jongeren, waar zij hun talenten kunnen onderzoeken en ontwikkelen en gelijkgestemden kunnen ontmoeten.

Kunstproject 'Vogelvrij' van kunstenares Myrte van Dijk was in 2021 te zien in CBK Renssenpark. De expositie bestond uit duizenden vogels van keramiek. Gemaakt door Myrte zelf, maar ook door cursisten, zowel kinderen als volwassenen. Naast beeldend kunstenaar is Myrte ook kunstdocent en wat haar opvalt, is een zorgwekkende motorische ontwikkeling van zowel kinderen als volwassenen. "Wat mensen met hun handen kunnen, wordt steeds beperkter. Het gaat mij er niet om dat iedereen kunstenaar moet worden. Het gaat mij erom dat we straks nog goede fysiotherapeuten, artsen en fietsmakers hebben. Mensen die echt voelen waar ze mee bezig zijn." Voor meer informatie: <https://dvhn.nl/cultuur/Duizend-kinderen-en-volwassenen-uit-Emmen-boetseerden-mee-aan-de-tentoonstelling-Vogel-Vrij-van-Myrte-van-Dijk-in-het-Renssenpark-in-Emmen-26933117.html>

3.2 Waarden: Ontmoeten

Kunst en cultuur zijn een belangrijke verbindende factor in onze dorpen en wijken. In Emmen zijn er meer dan tachtig vrijwilligersorganisaties op het gebied van kunst en cultuur. Dit zijn bijvoorbeeld koren, orkesten, culturele commissies, muziekgroepen en kleine festivals. Deze amateurkunstverenigingen zijn een belangrijke factor in het leefbaar houden van onze gemeente en zorgen naast culturele ontplooiing van inwoners, voor ontmoeting, binding en levendigheid. Ook dragen ze bij aan de (mentale) gezondheid van mensen.

Ter voorbereiding op deze cultuurnota hebben we een uitvraag gedaan onder alle amateurkunstorganisaties die subsidie ontvangen van de gemeente Emmen. Eén van de vragen ging over de problemen die bij verenigingen zijn ontstaan, vanwege de Coronacrisis. Unaniem gaven



de verenigingen aan, dat het grootste probleem het verlies van het sociale aspect van hun activiteiten is.

3.3 Waarde: Verwonderen

Dit klinkt als een abstracte waarde, maar niets is minder waar. Kunst en cultuur zorgen voor dialoog en discussie en kunnen ons aan het denken zetten. Veel van onze inwoners staan regelmatig eens even stil bij de meer dan honderd kunstwerken die er in Emmen in de openbare ruimte staan. Het lezen van een boek vergroot onze wereld. Inwoners gaan naar culturele evenementen of zijn onder de indruk van een voorstelling in het ATLAS Theater. Om deze verwondering te blijven stimuleren willen we dat inwoners ook in de periode 2022-2024 blijven kennismaken met breed aanbod en vernieuwende vormen van kunst en cultuur. We subsidiëren onze grote en kleine culturele organisaties. We stimuleren ontwikkelingen in het Rensenspark en in de dorpen en wijken van Emmen. Via het initiatievenbudget geven we voorrang aan projecten die aanvullend of vernieuwend zijn op het bestaande aanbod (hierbij denken we aan projecten voor en door jongeren, klassieke muziek, podiumkunsten, popcultuur, urban arts en crossovers). Bij deze ontwikkelingen zoeken we samenwerking met fondsen en met provincie Drenthe.

3.4 Waarde: Eigenwaarde

De waarde ‘Eigenwaarde’ hangt sterk samen met onze verbondenheid met het gebied waarin we wonen. We vinden het belangrijk dat inwoners zich verbonden voelen met het gebied, onze afkomst en onze taal. Wat karakteriseert onze gemeente? Wat past bij ons? Waar zijn we trots op? We denken hierbij dan ook aan al ons gemeentelijk erfgoed, de musea en de samenwerkende erfgoedorganisaties in het ErfgoedNetwerk. In de periode 2022-2024 werken we aan het beleefbaar en bereikbaar maken van erfgoed. Dit doen we door musea en erfgoed te

ondersteunen. In 2023 is het 140 jaar geleden dat Vincent van Gogh woonde en werkte in onze gemeente. In dit jaar zullen in dit kader verschillende activiteiten plaatsvinden. Ook ondersteunen we het Veenpark in haar ontwikkeltraject naar een museum van provinciaal belang. Op het gebied van streektaal ondersteunen we vanuit het initiatievenbudget het Drèents liedtiesfestival van Stichting Reur.

3.5 Waarde: Vernieuwen

Door innovatief te zijn, kunnen we een aantrekkelijk woongebied zijn en blijven voor onze toekomstige en huidige inwoners. Gebieden in Nederland ontwikkelen zich in een razendsnel tempo. Om als gebied interessant te blijven voor een jongere generatie is het van belang dat er mogelijkheden zijn voor jonge creatieve professionals op het gebied van kunst en cultureel erfgoed, media en entertainment en creatieve zakelijke dienstverlening. Wanneer creatieve mensen elkaar steeds weer ontmoeten ontstaat er een creatief klimaat, dat werkt als een vliegwiel op andere economische en culturele ontwikkelingen. Steden met veel creatieve professionals zijn vaak niet alleen gewild als woonplaats, maar ook als plaats om te bezoeken. Voor Emmen liggen hier zeker kansen. In Emmen zijn in vergelijking met soortgelijke gemeenten elders in het land nog betaalbare woningen en bedrijfsruimten beschikbaar. De campusontwikkeling en de ontwikkeling van het Rensenspark kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Om dit te stimuleren, ondersteunen we de samenwerking tussen cultuurinstellingen en onderwijs en de culturele ontwikkeling van het Rensenspark. Ook geven we bij het initiatievenbudget voorrang aan projecten op het gebied van popcultuur en projecten voor, door en met jongeren.

In de voorbereiding op de cultuurnota hebben we een gesprek georganiseerd met meer dan twintig jongeren over cultuur. Eén van de jongeren vertelde ons dat ze geen uitblinker was in de meeste vakken.

Ook aansluiting met leeftijdsgenoten liep soms wat moeizaam. Tekenende was voor haar echt een uitlaatklep en ook iets waarin ze zeer talentvol bleek te zijn. Zo talentvol zelfs dat ze volgend jaar naar de kunstacademie gaat. Ondanks dat het in Emmen moeilijk is om jongeren met dezelfde interesses te vinden heeft ze een aantal mooie projecten kunnen doen die haar hebben geholpen om haar portfolio te vullen voor toelating tot de kunstacademie.

3.6 Waarde: Verbinden

De waarde Verbinden is een kernwaarde voor het slagen van een goed cultuurbeleid. We werken intensief samen binnen de gemeente Emmen, maar ook met onze grote culturele partners en in de noordelijke en provinciale netwerken Vereniging Drentse Gemeenten (VDG) en We the North.

Grote culturele partners

Ook tussen de verschillende grote en kleinere culturele organisaties in Emmen bestaan allerlei verbindingen. De vijf grote culturele organisaties in Emmen (Loods13, Centrum Beeldende Kunst, Atlas Theater, Openbare Bibliotheek Emmen en De Kunstbeweging) hebben de afgelopen vier jaar intensief samengewerkt. De grote culturele organisaties willen hun samenwerking onderling en hun samenwerking met het culturele veld in Emmen voortzetten. In hoofdstuk 4 vindt u meer informatie over de Grote culturele partners.

Provinciale en noordelijk Netwerken

Als gemeente staan we in verbinding met netwerken om ons heen. Zo werken we samen met Provincie Drenthe en met de Drentse gemeenten in VDG-verband. Met zeven noordelijke overheden (provincie Groningen, gemeente Groningen, provincie Friesland, gemeente Leeuwarden, provincie Drenthe en gemeente Assen) werken we samen in het Noordelijk Overleg Cultuur (NOC) en in het stimuleringsprogramma We The North. Dit programma

heeft tot doel om door middel van netwerkversterking mogelijkheden voor landelijke financiering te realiseren om op deze manier de noordelijke culturele infrastructuur te versterken. Vanuit Emmen hebben CBK Emmen, Loods13 en De Kunstbeweging deelgenomen aan netwerken van We The North en hebben Emmense talenten deelgenomen aan de talentontwikkelingstrajecten. Deze samenwerkingen willen we voortzetten in 2022-2024.

Emmens talent Isa Zwart (winnaar Drèents liedtiesfestival en cultuurprijs Emmen 2017) heeft in 2020 deelgenomen aan het talentontwikkelingstraject Hit the North. Hierin krijgen talenten intensieve begeleiding van professionals in de popmuziek op het gebied van imago, songwriting, maar ook de bedrijfsmatige kant van de popmuziek. Als onderdeel van het traject mochten de talenten optreden op Eurosonic. Aan dit soort trajecten kunnen Emmense talenten alleen deelnemen als we dit op noordelijke schaal oppakken. Voor een individuele gemeente is dit te kostbaar en we beschikken als Emmen over te weinig partners en een te klein netwerk om dit mogelijk te maken.

Integrale samenwerking

Op dit moment wordt er binnen de gemeente Emmen al integraal samengewerkt en afgestemd op het gebied van cultuur, vrijetijdseconomie en evenementen. Ook is cultuur sterk verbonden met onderwijs, jeugd en samenleving. Deze verbindingen willen we in de periode 2022-2024 behouden en versterken. In het verleden zijn op deze manier projecten ondersteund met financiering uit meerdere domeinen. Deze mogelijkheden zullen we ook in de nieuwe periode onderzoeken. Vanuit SAM-beleid is de ‘Doe Mee Webshop’ ontwikkeld. Hier worden diverse culturele producten en activiteiten aangeboden voor zowel volwassenen als kinderen. Kinderen kunnen gebruik maken van het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

In 2019 en 2020 heeft Loods13 het project Moederliefde uitgevoerd. Hierbij is een tiental alleenstaande moeders met een minimuminkomen een jaar lang bezig geweest met het maken en spelen van hun eigen voorstelling. Dit project is gefinancierd uit innovatiegelden uit het sociaal domein, maar ook vanuit uit cultuurgelden en diverse fondsen. De moeders die deelnamen aan het project konden deze ervaring gebruiken als werkervaring. Bij moederliefde waren diverse partners uit het sociaal domein aangehaakt om de moeders ook praktisch verder te kunnen helpen. Moederliefde heeft in 2021 de Drentse Anjerprijs gewonnen.

3.7 Waarde: Samenleven

De waarde ‘samenleven’ is een maatschappelijke waarde. We willen projecten op het snijvlak van cultuur en maatschappij stimuleren. Dit doen we door deze projecten voorrang te verlenen bij het toekenningen uit het initiatievenbudget. Cultuur kan een belangrijk middel zijn om sociale inclusie te bewerkstellingen, te denken valt aan projecten om eenzaamheid te bestrijden. Daarnaast is cultuur ook vaak een middel om dialoog op gang te brengen of om door middel van cultuur, zingeving en ontplooiing te bieden. Het kan hierbij gaan om de lokale omroep ZO!34 die aandacht besteedt aan de regenboogweek. Maar we denken hierbij ook aan de voorstelling over armoede en schulden ‘Hier valt niets te halen’ van Het Houten Huis die in 2021 in de Delftlanden werd gespeeld voor scholieren.

Astrid Brinkman maakt naast haar werk als accountmanager bij de gemeente Emmen abstracte schilderijen. In het kader van re-integratie ging ze op zoek naar een plek waar ze haar passie voor beeldende kunst kon combineren met haar talenten. Ze ging bij CBK Emmen tijdelijk aan de

slag als projectleider voor de opstart van het Artist in Residence-project ZOOkeeper. “Het CBK Emmen heeft mij tijdens mijn re-integratie periode de kans geboden om gedurende drie maanden een passende klus te doen, welke heel goed aansloot bij mijn kernkwaliteit namelijk creativiteit. Als je in een inspirerende omgeving met creatieve & gevoelige mensen, kunt doen waar je goed in bent, krijg je weer energie en inspiratie en voel je weer het (werk) geluk! Hierbij is mij weer duidelijk geworden dat ik het proces belangrijker vind dan het resultaat. ”

3.8 Waarde: Verdienen

Het economische belang van de creatieve en culturele sector (inclusief media) is groter dan vaak wordt gedacht. In 2018, voor de Coronacrisis, had de culturele sector in Nederland een toegevoegde waarde van 25,5 miljard euro (3,7 procent) van het bruto binnenlands product. Hiermee was de sector iets kleiner dan de bouwsector (4,1 procent) maar ruim tweemaal zo groot als die van landbouw, bosbouw en visserij (1,6 procent) ¹. Dit toont aan hoe waardevol het is om een gezonde culturele sector te stimuleren, en ook hoeveel kansen er liggen in deze sector. Ook toont het aan dat de culturele sector een grote werkgever is. En dat het bezoek van culturele activiteiten en evenementen zorgt voor een grote spin off op andere bedrijfstakken. De combinatie van wonen, werken en recreëren is voor het centrum van Emmen van groot belang. Om een aantrekkelijke binnenstad te houden voor inwoners en bezoekers is de juiste mix van cultuur, horeca en retail essentieel. Bezoekers verblijven vaak in de omgeving en stimuleren daarmee ook de economie in dorpen en wijken.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/29/bijdrage-cultuur-en-media-aan-economie-3-7-procent>

In 2020 was de krimp in de bedrijfstak cultuur, recreatie, sport en overige diensten met 24,5 procent buitengewoon fors. Evenementen, festivals en voorstellingen en dergelijke mochten een groot deel van het jaar niet, of slechts voor kleine groepen gehouden worden. Ook sportclubs en recreatieparken waren een groot gedeelte van het jaar beperkt geopend, of helemaal gesloten². Als gemeente hebben we de noodsteunmiddelen die we ontvangen hebben vanuit het rijk ingezet om culturele organisaties en aanverwante sectoren als horeca, recreatie en toerisme en toeleveranciers gezond te houden. Het einde van de coronacrisis is nog niet in zicht en de effecten op de culturele sector zullen nog lange tijd zichtbaar zijn. Het zal dan ook noodzakelijk zijn om te blijven investeren in een gezonde sector en kansen in Emmen te stimuleren.

² <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/07/economie-krimpt-met-0-1-procent-in-vierde-kwartaal-2020>



4 Grote Culturele Partners

Emmen kent vijf grote culturele partners. Wij noemen hen 'Partners' omdat zij gezamenlijk het culturele leven in Emmen dragen. Dit doen zij door, gezamenlijk met culturele vrijwilligersorganisaties en amateurkunst, het culturele leven in Emmen vorm te geven. Ondanks dat de organisaties verschillen als het gaat om hun aanbod en focus zijn er zeker ook belangrijke overeenkomsten te vinden. De belangrijkste overeenkomst is dat de organisaties de culturele ontwikkeling van Emmen als hun taak zien, en dit ook gezamenlijk willen uitdragen. De culturele partners hebben daarom de afgelopen vier jaar gewerkt aan verbetering van samenwerking en afstemming met elkaar en met de andere culturele partijen in Emmen. De belangrijkste waarde uit hoofdstuk 3 (Visie op kunst en Cultuur) voor de vijf culturele partners is 'Verbinden'. Maar daarnaast dragen ze alle ook bij aan de waarden Ontmoeten, Verwonderen, Vernieuwen en Samenleven. Ook dragen de vijf grote culturele partners als werkgevers bij aan de waarde verdienen. Zij zorgen voor banen in Emmen, en daarmee ook voor banen in aanpalende sectoren als horeca, toerisme en toeleveranciers.

4.1 Openbare Bibliotheek Emmen

De Openbare Bibliotheek Emmen heeft de afgelopen jaren een ontwikkeling doorgemaakt tot zoveel meer dan alleen een uitleen van boeken. Op grond van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) is de bibliotheek verantwoordelijk voor vijf functies:

- ter beschikking stellen van kennis en informatie;
- bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
- bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
- organiseren van ontmoeting en debat;
- laten kennismaken met kunst en cultuur.

Daarnaast ontwikkelt de bibliotheek ook haar maatschappelijke functie door een waardenvrije en laagdrempelige voorziening te zijn, waar mensen elkaar

kunnen ontmoeten of kunnen studeren. Doelgroepen als jeugd, ouderen, laaggeletterden kunnen in de bibliotheek belangrijke functies aanleren op het gebied van taal, maatschappij en digitalisering. Ook heeft Openbare Bibliotheek Emmen een podiumfunctie waar het gaat om lezingen, debatten, workshops en exposities.

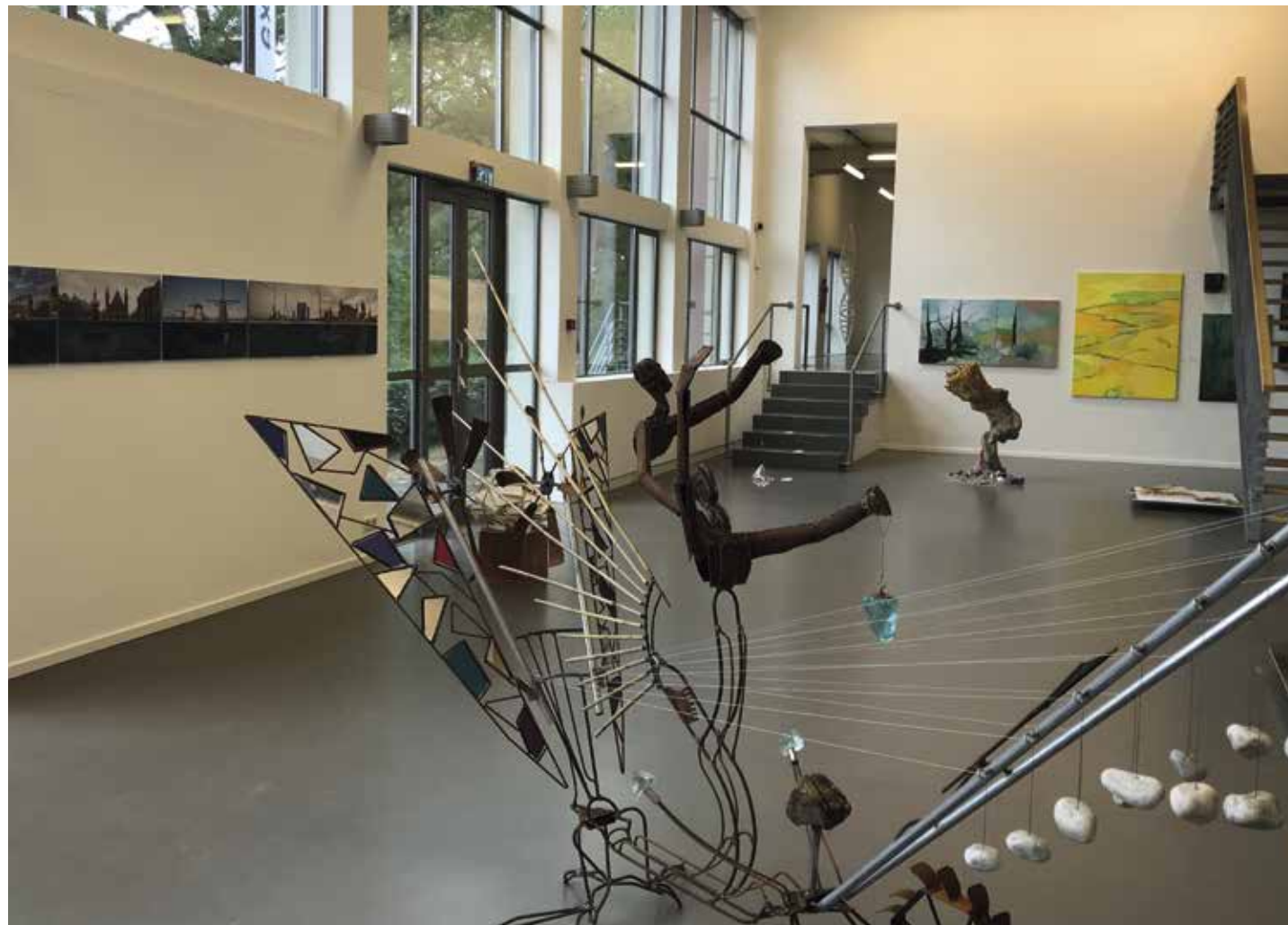
Wat gaat Openbare Bibliotheek Emmen doen in 2022 – 2024?

Openbare Bibliotheek Emmen geeft uitvoering aan het bibliotheekconvenant. Vanaf 30 september 2020 is het bibliotheekconvenant 2020-2023 van kracht. Met dit convenant leggen het bibliotheekstelsel en de drie overheidslagen (gemeente, provincie en rijk) vast dat zij zich gezamenlijk gaan focussen op leesbevordering, digitale inclusie en een leven lang leren. Openbare Bibliotheek Emmen wil in deze periode van de cultuurnota extra inzet plegen op laaggeletterdheid en extra inzet plegen op basisvaardigheden voor kwetsbare groepen. Vanuit vier kernen en zes servicepunten wordt gewerkt aan leefbare kernen met relevante voorzieningen. Daarnaast worden de bibliobussen ingezet. Openbare Bibliotheek Emmen gaat ook in 2022-2024 inzetten op talentontwikkeling voor jongeren en jongvolwassenen. Samen met jongeren wordt een programmering ontwikkeld. De projecten die hierbij aansluiten zijn Stroom LAB en Jongeren aan zet op het leesoffensief (Jazz'!l).

Ontwikkelingen 2022-2024:

Fusie:

Openbare Bibliotheek Emmen en De Kunstbeweging zijn voornemens per 1 januari 2022 te fuseren. Als gemeente volgen we dit proces. De Kunstbeweging en Openbare Bibliotheek Emmen hebben met name raakvlakken waar het gaat om cultuureducatie, maar ook bij projecten op het gebied van ontmoeting, en projecten op het snijvlak van cultuur en maatschappij.



Huisvesting:

Herhuisvesting van de hoofdvestiging van Openbare Bibliotheek Emmen en De Kunstbeweging is wenselijk voor de ontwikkeling tot een plek waar inwoners elkaar ontmoeten voor informatie, cultuur, literatuur, debat en ontspanning maar vooralsnog zijn de benodigde middelen voor herhuisvesting niet in de gemeentebegroting opgenomen. De fusieorganisatie van Bibliotheek en de Kunstbeweging kan mogelijk ook uit eigen middelen bijdragen.

4.2 De Kunstbeweging

De Kunstbeweging is het kennis- en expertisecentrum op het gebied van Kunst en Cultuur in Emmen. Zij richt zich met name op cultuureducatie, cultuurparticipatie en amateurkunst en organiseert diverse netwerken op deze gebieden. Op het gebied van cultuureducatie is De Kunstbeweging onderdeel van stichting Compenta. Compenta is vanaf 2013 penvoerder van de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) in Drenthe. Binnen Compenta werken vier kunstinstellingen samen: K&C, ICO, De Kunstbeweging en Scala.

Op het gebied van cultuurparticipatie ziet De Kunstbeweging voor zichzelf ook een rol weggelegd als het gaat om het inzetten van kunst en cultuur bij maatschappelijke vraagstukken zoals gezondheid en eenzaamheid. De rol van De Kunstbeweging is hier het verbinden van partijen.

De Kunstbeweging in Emmen adviseert amateurkunstinstellingen. Zo ondersteunt De Kunstbeweging amateurkunstverenigingen bijvoorbeeld bij subsidieaanvragen, organiseert zij de week van de amateurkunst en de amateurkunstprijs. Op het gebied van talentontwikkeling verzorgt De Kunstbeweging bijvoorbeeld HaFaBra examens (voor leden van blaasorkesten). Ook is De Kunstbeweging betrokken als initiatiefnemer van de Uitmarkt Emmen.

Wat gaat de Kunstbeweging doen in 2022 – 2024?

De Kunstbeweging beraadt zich over hoe zij de ondersteuning aan amateurkunstorganisaties voort wil zetten in de nieuwe periode van de cultuurnota. Wij vinden het van belang dat zij het amateurkunstveld hier actief bij betrekken. De Kunstbeweging wil in de periode 2022-2024 extra inzet plegen op initiatieven en activiteiten voor jeugd. Ook wil De Kunstbeweging vraaggericht blijven inzetten op het culturele projecten die een bijdrage kunnen leveren aan maatschappelijke vraagstukken. Nieuw is verder de inzet op het muziekkakoord Drenthe in Emmen.

Ontwikkelingen 2022-2024:

Fusie:

Zie bij 4.1 Openbare Bibliotheek Emmen

Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK):

Het landelijke cultuuronderwijsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) is een derde periode ingegaan (2021-2024). De verwachting is dat na 2024 cultuureducatie wordt opgenomen in het curriculum en dat daarmee de verantwoordelijkheid hiervoor overgaat naar de scholen. Zie ook hoofdstuk 8.1.

Stichting Uitmarkt Emmen.

De Kunstbeweging heeft een trekkersrol in stichting Uitmarkt Emmen. Verdere informatie over de Uitmarkt is te vinden in hoofdstuk 9.5.

4.3 Atlas Theater

Het Atlas Theater bestond in 2021 vijf jaar. In die vijf jaar is het theater uitgegroeid tot een onmisbare schakel in het culturele leven van Emmen en omgeving. Met een divers aanbod op het gebied van toneel, dans, klassieke muziek, popmuziek, musical, cabaret, evenementen en

speciale familievoorstellingen draagt het Atlas Theater bij aan de culturele ontwikkeling en levendigheid van Emmen. Dit doet het Atlas Theater ook door een podiumfunctie te vervullen voor amateurkunst, waarin techniek en productie een belangrijk aandachtspunt zijn. Amateurkunstorganisaties kunnen tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van de voorzieningen.

Daarnaast verzorgt Atlas Theater in samenwerking met K&C Drenthe en De Kunstbeweging een aanbod op het gebied van cultuureducatie voor scholen. Het belang van het vervullen van de diverse functies van het theater zien we terug in de groei van het aantal bezoekers, maar ook in de waardering van bezoekers en gebruikers.

Wat gaat Atlas Theater doen in 2022 - 2024?

In 2022-2024 wil het Atlas Theater de programma's op het gebied van culturele verdiepingen (in samenwerking met De Vrienden van het Atlas theater) uitbreiden. Ook heeft het Atlas Theater aandacht voor samenwerking met partijen op het gebied van Pop en Talentontwikkeling (zie ook hoofdstuk 8.2). Atlas gaat in 2022-2024 inzetten op cultuureducatie in samenwerking met Kunst en Cultuur Drenthe (K&C Drenthe).

Ontwikkelingen 2022-2024:

Aanpassing OTCP

Op 20 juni 2017 heeft het college de Overeenkomst Toetsingskader Subsidiering Uitvoering Culturele Programmering Atlas Theater (OTCP) ondertekend. De overeenkomst vormt de basis voor de opdracht met betrekking tot de culturele programmering van het Atlas Theater en wordt getoetst bij de subsidieverlening en subsidievaststelling. Na vijf jaar is het van belang om de OTCP te herzien en aan te passen aan de ontwikkelingen. In de periode 2022-2024 wordt de OTCP aangepast.

4.4 Centrum Beeldende Kunst Emmen (CBK Emmen)

CBK Emmen is in de afgelopen periode van de cultuurnota volop in beweging geweest. Naast de programmering in de locatie De Fabriek heeft CBK Emmen op de tijdelijke nevenlocatie in het Rensenspark zich mede gericht op gastprogrammering met en door de samenleving. Met gratis toegankelijke professionele tentoonstellingen en activiteiten op het gebied van kunsteducatie en publieksparticipatie, heeft CBK Emmen een belangrijke functie op het gebied van beeldende kunst voor diverse doelgroepen. Emmen heeft geen museum op het gebied van beeldende kunst. CBK Emmen vervult deze podiumfunctie. CBK Emmen is het laatste centrum voor beeldende kunst in Drenthe en in die rol zorgt het voor verbinding met kunstenaars in Drenthe en daarbuiten.

CBK Emmen is ook actief als adviseur op het gebied van Kunst in de Openbare Ruimte (KOR) en is verantwoordelijk voor onderhoud en beheer van het kunstbezit van de gemeente Emmen.

Wat gaat Centrum Beeldende Kunst Emmen doen in 2022 – 2024?

In 2020 is de voorbereiding om te komen tot nieuwbouw in het Rensenspark gestart. Dit naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad om te komen tot huisvesting van het CBK Emmen in het Rensenspark, een ontwikkeling die past bij wat in het door de raad vastgestelde ontwikkelkader Rensenspark is beschreven. In 2023 verwacht het CBK Emmen te verhuizen naar de nieuwe locatie in het Rensenspark. Dit is ook meteen het jaar dat het CBK Emmen haar vijftig jarig bestaan mag vieren. Het CBK Emmen is voornemens om in de periode 2022-2024 de verbinding met de samenleving actief op te zoeken, o.a. door zich bezig te houden met het ontwikkelen van projecten samen met de creatieve industrie op het snijvlak van kunst en innovatie. Daarnaast

heeft CBK Emmen een actieve samenwerking met Filmhuis Emmen en neemt CBK Emmen deel aan het ontwikkeltraject van Broken Circle/Spiral Hill.

Ontwikkelingen 2022-2024:

ZOOkeeper

In 2021 is het artist in residence project ZOOKeeper gestart in het Rensenspark. Beeldend kunstenaars mogen gedurende drie maanden gebruik maken van een ruimte in het Rensenspark om hier een kunstproject uit te voeren. CBK Emmen is als penvoerder opgetreden voor de subsidieaanvraag voor dit project in het kader van de donatie die we hebben ontvangen vanuit het VSBfonds voor het Rensenspark. Inmiddels is er een aparte stichting in oprichting voor het project. Wat precies de rol gaat worden van CBK Emmen in de toekomst van het project is nu nog in onderzoek. Het VSBfonds heeft voor twee jaar subsidie verstrekt voor dit project. Na evaluatie wordt gekeken of het project ook na deze periode wordt voortgezet en of er mogelijkheden zijn om dit vanuit de gemeente (financieel) te ondersteunen.

Kunst in de openbare ruimte

In Emmen zijn meer dan honderd kunstwerken in de openbare ruimte. Een deel van deze kunstwerken is verouderd of het is noodzakelijk dat er onderhoud gepleegd wordt. Bij de kadernota 2022 is een budget van €25.000,- per jaar toegevoegd aan de begroting om een start te kunnen maken met het up tot date brengen van de kunstcollectie.

4.5 Loods13

Loods13 is nog een relatief jonge culturele organisatie in Emmen. Vanaf 2017 ontvangt Loods13 subsidie van de gemeente Emmen voor ontwikkeling van de organisatie en bijzondere producties. Met de verhuizing naar het Aziëhuis in het Rensenspark is de zichtbaarheid van Loods13 vergroot. Ook is Loods13 gestart met een theatertussenjaar, een traject met jonge makers. Loods13 levert een belangrijke bijdrage aan talentontwikkeling op het gebied van podiumkunsten. Daarnaast verzorgt Loods13 bijzondere producties over maatschappelijke thema's en op bijzondere locaties.

Wat gaat Loods13 doen in 2022 – 2024?

Loods13 gaat zich bezighouden met het opzetten van nieuwe maatschappelijke theaterprojecten. Als deze in Emmen plaatsvinden, kunnen deze ook door de gemeente Emmen worden ondersteund vanuit de structurele subsidie aan Loods13. In 2020 is Loods13 gestart met theaterweken voor jongeren in de zomervakantie. Deze wil Loods13 ook in de periode 2022-2024 voortzetten, evenals het theatertussenjaar en het traject voor jonge makers.

Ontwikkelingen 2022-2024:

Loods13 gaat zich in de periode 2022-2024 inzetten voor het ontwikkelen van een aanbod op het gebied van cultuureducatie. Omdat in de periode 2018-2021 voor het eerst een subsidie voor de periode van vier jaar is verleend, worden de afspraken met Loods13 geëvalueerd. Aan de hand van deze evaluatie worden voor de nieuwe beleidsperiode nieuwe prestatieafspraken gemaakt.





5 Culturele Vrijwilligersorganisaties

In de cultuurnota 'Van Goede Grond 2018-2021' hebben we een vijftal culturele vrijwilligersorganisaties ondersteund. Voorgesteld wordt om de ondersteuning nog drie jaar voort te zetten. De reden hiervoor is dat we in Emmen willen bouwen aan een sterke culturele infrastructuur en organisaties de kans willen geven om zich door te ontwikkelen en te professionaliseren. Dit doen we omdat we in deze vrijwilligersorganisaties de potentie zien om te groeien, maar vooral ook omdat deze organisaties in belangrijke mate bijdragen aan onze visie. Culturele vrijwilligersorganisaties dragen bij aan een brede en diverse cultuurprogrammering (Waarde: Verwonderen). Daarnaast dragen ze ook bij aan de waarden Ontwikkelen, Ontmoeten, Vernieuwen, Verbinden en in veel gevallen ook aan de waarde Samenleven. De hier onderstaande organisaties ontvangen voor de periode 2022-2024 een jaarlijkse subsidie.

5.1 Filmhuis Emmen

Het Filmhuis Emmen organiseert in de normale situatie meer dan 175 vertoningen per jaar. Filmhuis Emmen richt zich met name op de film als kunstvorm, door bijzondere films, documentaires en alternatieve programmering te bieden in Emmen. In 2021 vierde het Filmhuis Emmen haar vijftienvigjarig jubileum. Filmhuis Emmen verzorgt haar programmering het bioscoop Kinopolis. Naast de vaste voorstellingen beschikt Filmhuis Emmen over een mobiele installatie (Locacinema). Hiermee verzorgt Filmhuis Emmen vertoningen op locatie en filmavonden in de openlucht in het Rensenspark. Daarnaast heeft het filmhuis na de sloop van hun locatie in het Biochron een tijdelijke plek gevonden bij Loods13. Filmhuis Emmen streeft naar een eigen locatie voor een zelfstandig filmhuis in het Rensenspark.

5.2 Grote Kerk Cultureel

De Grote Kerk is een herkenbaar en uniek monument in Emmen. Stichting Grote Kerk Cultureel wil de Grote Kerk voor de bevolking behouden en toegankelijk maken als multifunctioneel, cultureel en maatschappelijk ontmoetingspunt. De stichting wil daarbij zoveel mogelijk bezoekers uit de gemeente Emmen en omgeving laten genieten van kunst en cultuur in de Grote Kerk. Dit doet Stichting Grote Kerk onder andere met de programmering van klassieke muziek, orgelconcerten en exposities. Het biedt een podium aan professionele- en amateurgezelschappen en activiteiten in het kader van cultuureducatie. In de komende periode wil de Stichting Grote Kerk Cultureel experimenteren met een alternatieve programmering (te denken valt aan startende artiesten, Americana en Jazz).

5.3 The Bake Shop

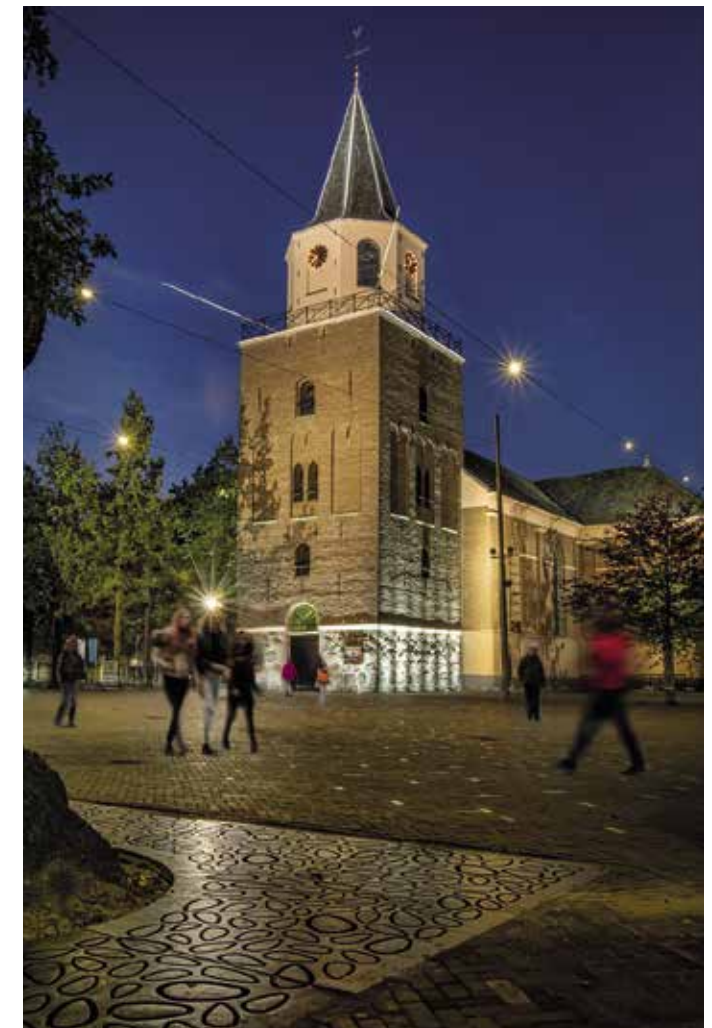
The Bake Shop richt zich met name op het ondersteunen van jong talent op het gebied van popmuziek en het biedt talenten een podium om ervaring op te doen. Dit doen zij onder meer met het organiseren van Spy Festival in het Atlas theater, maar ook door de samenwerking op talentontwikkeling met Poppunt Drenthe, Drentsch Peil XL, Hit the North en Up North.

5.4 Stichting DrenthEvents/Pitfest

Pitfest in Erica is uitgegroeid tot een volwaardig tweedaags festival voor liefhebbers van de muziekstijlen Metal, Punk en Hardcore. De ambitie van de organisatie is om een brede programmering binnen de genoemde stijlen te bieden en hiermee bezoekers een unieke community- sfeer te bieden.

5.5 ZO!34

ZO!34 is de lokale omroep voor Zuidoost-Drenthe. De afgelopen periode stond in het teken van professionalisering. Met de verhuizing naar het Hospershuis beschikt ZO!34 over een uitstekende locatie met goede voorzieningen. Ook is de samenwerking met RTV Drenthe geïntensiveerd. In de komende periode richt ZO!34 zich met name op talentontwikkeling, versterking van online-content (via een app). Ook heeft ZO!34 de ambitie om meer zichtbaar te zijn in de samenleving. ZO!34 heeft in 2021 de uitzending van de nieuwjaarsbijeenkomst van de gemeente Emmen verzorgd, zij zouden hier ook graag in de toekomst een rol bij blijven spelen.



6 Cultuur in dorpen en wijken

We zien dat cultuur in dorpen en wijken bijdraagt aan alle waarden uit de visie op cultuur (hoofdstuk 3). We willen dan ook onze amateurkunstorganisaties blijven ondersteunen, zodat zij zorgen voor een leefbare basis in dorpen en wijken. Daarnaast willen we ook dat het mogelijk blijft om samen met buurtbewoners culturele activiteiten te ontplooiën.

zullen deze dan ook voortzetten in de periode 2022-2024. De Kunstbeweging is als expertisecentrum en adviesorgaan een belangrijke ondersteuner van amateurkunstorganisaties

6.1 Buurtcultuur

In de voorgaande periode van de cultuurnota is geëxperimenteerd met het ondersteunen van buurtinitiatieven middels het Buurtcultuurfonds. In 2019 en 2020 ontvingen we jaarlijks rond de twintig aanvragen. Door het wegvallen van budget is de regeling komen te vervallen, maar als alternatief kunnen buurtinitiatieven nu een beroep doen op de initiatievenregeling. Voor 2022-2024 wordt de beleidsregel Culturele Initiatieven en Buurtcultuur aangepast. Initiatieven in dorpen en wijken kunnen een subsidie tot €1.500,- aanvragen. De subsidieplafonds voor de regeling worden jaarlijks vastgesteld. Vanaf 2022 zal de beleidsregel voor buurtcultuur worden aangepast zodat deze past bij de uitgangspunten van de cultuurnota 2022-2024 en gebruiksvriendelijk is voor inwoners. Vanaf 2022 gaan we werken met een eenvoudig digitaal aanvraagformulier, indien gewenst kunnen buurtbewoners ook nog een fysiek formulier toegestuurd krijgen.

6.2 Amateurkunst

In de dorpen en wijken van Emmen zijn zo'n tachtig koren, muziekverenigingen, amateurkunstgezelschappen en culturele commissies actief. Een deel daarvan wordt door de gemeente Emmen ondersteund via de beleidsregel amateurkunst. Uit een uitvraag onder amateurkunstorganisaties is gekomen dat de organisaties tevreden zijn over de huidige subsidieregeling. We



7 Erfgoed en Musea

Erfgoed is van groot belang voor onze identiteit. In onze visie is dit vastgelegd in de waarde 'Eigenwaarde'. Erfgoed is een bron van verhalen over onszelf en onze omgeving. Het geeft een gebied identiteit en het verbindt mensen. Wij zijn trots op ons cultureel erfgoed. De gemeente Emmen herkent dan ook de krachtige stimulans die het erfgoed voor de gemeenschap in cultureel, sociaal-maatschappelijk, economisch en ruimtelijk opzicht kan bieden. Vanuit deze cultuurnota ligt het accent op het ontsluiten en beleefbaar maken van cultuurhistorie. Naast hetgeen dat is vastgelegd in de cultuurnota is er ook een gemeentelijke Erfgoednota. Hierin wordt uitvoering gegeven aan wet- en regelgeving op het gebied van erfgoed en monumenten. Op basis van wettelijke grondslag is de gemeente Emmen verplicht om haar cultuurhistorische potentie te inventariseren en de omgang hiermee in ruimtelijke plannen op te nemen. De huidige Erfgoednota loopt per 2022 af.

Musea zijn van groot belang voor het culturele, historische en recreatieve profiel van Emmen. De museale voorzieningen die wij ondersteunen, vertellen een belangrijk verhaal van de Emmense geschiedenis en/of heeft een collectie van (boven-)gemeentelijke betekenis of een collectie van (kunst)historisch belang voor Emmen. Wij verwachten dat deze museale voorzieningen werken aan de kwaliteitsverbetering van het museum voor het behoud, beheer, ontsluiten en zichtbaar maken van dit verhaal en/of de collecties. Aanvullend dienen zij te werken aan het vergroten van de naamsbekendheid en uitbreiding van het publieksbereik. Ze hebben aandacht voor de ondersteuning van vrijwilligers. Verder vinden we het belangrijk dat er wordt samengewerkt met scholen als het gaat om het ontwikkelen van educatieve programma's. Tot slot verwachten wij dat deze musea open staan voor samenwerking met andere erfgoedinstellingen en musea binnen de gemeente Emmen. Door samen te werken kan meer worden bereikt.

7.1 Stichting Spiker

De stichting verbindt in de Zandstrooiboerderij Zwaantje Hans-Stokman's Hof in Schoonebeek de recente geschiedenis van de olie en gaswinning met de oudere geschiedenis ten aanzien van de kunst van het zandstrooien. Het maakt de geschiedenis van Schoonebeek beleefbaar en zichtbaar met exposities en het organiseren van educatieve activiteiten, in het bijzonder over het ambacht van het zandstrooien en de oliewinning. Aanvullend worden jaarlijks diverse exposities en tentoonstellingen in wisselende samenstelling gehouden met name over de geschiedenis van Schoonebeek.

7.2 ErfgoedNetwerk Emmen

Het ErfgoedNetwerk Emmen heeft een netwerk opgebouwd van een veertigtal erfgoedorganisaties in de gemeente Emmen. De Stichting ErfgoedNetwerk Emmen legt verbindingen tussen erfgoedpartners, biedt ondersteuning aan organisaties die zich inzetten voor het behoud, duurzame ontwikkelingen en toegankelijkheid van het cultureel erfgoed in de gemeente Emmen en coördineert gezamenlijke projecten van erfgoedorganisaties. Het ErfgoedNetwerk organiseert jaarlijks netwerkbijeenkomsten en draagt bij aan deskundigheidsbevordering van de erfgoedvrijwilligers. De Stichting ErfgoedNetwerk Emmen is tot slot op verzoek van de Gemeente Emmen applicatiebeheerder van Hierkomjijweg.nl, een website-portaal die het verhaal van Emmen vertelt. Het ErfgoedNetwerk Emmen heeft haar meerwaarde de afgelopen jaren bewezen. Belangrijke aandachtspunten voor het erfgoedveld voor de komende jaren betreft de digitalisering van erfgoed in het kader van het toegankelijk maken van het erfgoed voor een breed publiek, het versterken van de kennis van erfgoedvrijwilligers, het vergroten van subsidiestromen vanuit de provinciale en landelijke fondsen om erfgoedprojecten te kunnen realiseren en het behoud en



versterken en maken van (creatieve) verbindingen. Het ErfgoedNetwerk Emmen speelt hierbij een belangrijke rol als aanjager.

7.3 Harmonium Museum

Het Harmonium Museum, is één van de twee erkende musea in Emmen (sinds 2009). Het museum bevindt zich op het terrein van het Veenpark. Het museum beschikt over een collectie van meer dan 250 instrumenten. De doelstelling van het museum is onder andere gelegen in het conserveren, bewaren, tentoonstellen en uitdragen van de harmoniumcultuur in de breedste zin van het woord om zo dit cultureel erfgoed te behouden. Het museum beschikt ook over een eigen concertzaal en aanvullend vinden er ook exposities plaats. Onderdeel van de plannen van de ontwikkeling van het Veenpark betreft het verzelfstandigen van het Harmonium Museum met als gevolg dat de nadruk in de toekomst ook meer komt te liggen op het genereren van eigen inkomsten middels een eigen verdienmodel.

7.4 Museum Collectie Brands

Museum Collectie Brands heeft de ambitie om een cultuurhistorisch streek- en erfgoedmuseum voor Zuidoost Drenthe te worden met in het bijzonder een stedelijke functie voor Emmen. Wij hebben de afgelopen vier jaar de ambitie van Museum Collectie Brands ondersteund om zich als erkend museum semiprofessioneel te ontwikkelen tot erfgoedmuseum van de gemeente Emmen met als aandachtspunten de collectie van Jans Brands en Industrieel Erfgoed.

Het museum heeft het ophalen van industrieel erfgoed actief ter hand genomen met als doelstelling dit in de eerste plaats in een permanente tentoonstelling onder te brengen, omdat dit een belangrijk onderdeel uitmaakt van de geschiedenis van de gemeente Emmen. Recent is de museumbibliotheek heringericht met als doel om

een betere beleving te creëren. Het museum verkent tot slot de mogelijkheden om uit te breiden om zo de expositiemogelijkheden te kunnen vergroten en om de exploitatie van het museum te verbeteren.

7.5 Veenpark

Het Veenverhaal is verankerd in de identiteit van de provincie Drenthe en het karakter van Zuidoost-Drenthe. Het Veenpark vertelt dit belangrijke verhaal over het veen, de vervening en turfwinning. Om dit verhaal op een nieuwe, eigentijdse manier te vertellen, ondergaat het Veenpark in Barger-Compascuum een flinke kwaliteitsslag als gevolg van de gezamenlijke investering van de Provincie Drenthe en de gemeente Emmen. Met deze steun aan het Veenpark wordt beoogd dat het park zich de komende jaren ontwikkelt tot een erkend museum, met de ambitie om uit te groeien tot museum van provinciaal belang. Eind 2024 moet de organisatie klaar zijn om als erkend museum van provinciaal belang te kunnen worden aangemerkt. De bedoeling is dat het Veenpark de komende jaren als volwaardig museum groeit naar toeristische trekpleister met circa 75.000 bezoekers per jaar. Dat vergroot niet enkel de aantrekkingskracht van de gemeente Emmen, maar van de provincie als geheel. Daarnaast is het belangrijk dat het unieke erfgoed behouden blijft en dat het verhaal van het veen ook in de toekomst wordt verteld. Het behoud en doorontwikkeling van het Veenpark is tot slot ook van belang in het kader van de werkgelegenheid, haar maatschappelijke functie en met betrekking tot de leefbaarheid in Barger-Compascuum.

7.6 Van Gogh Huis

Het Van Gogh Huis in Veenoord/Nieuw-Amsterdam is het enige toegankelijke huis in Nederland waar Vincent van Gogh gewoond en gewerkt heeft. De locatie van het Van Gogh Huis is dan ook uniek en heeft daarom de potentie

om veel nieuwe bezoekers te verwelkomen, zeker met het oog op het Van Gogh jaar in 2023. In het Van Gogh Huis is te zien hoe de tijd van Van Gogh in Drenthe eruitzag en is de erfgoedlocatie waar je Van Gogh kan beleven. Het Van Gogh Huis maakt tot slot onderdeel uit van Van Gogh Europe, dat zich inzet voor het behoud en de collectieve promotie van Van Gogh.

7.7 Fonds Museale Voorzieningen

Emmen beschikt over een reserve van waaruit museale voorzieningen kunnen worden ondersteund. Op dit moment wordt het fonds niet meer gevuld, maar hierbinnen is nog een bedrag van zo'n 60.000, - beschikbaar voor de periode 2022-2024. We zullen de criteria van dit fonds tegen het licht houden en zullen daarbij kritisch kijken naar de huidige invulling van het fonds. Het is belangrijk om naast de jaarlijkse subsidies aan museale voorzieningen ook de mogelijkheid te hebben om op incidentele basis in te kunnen spelen op kansrijke initiatieven en ontwikkelingen die bijdragen aan de doorontwikkeling en professionalisering van de museale voorzieningen binnen de gemeente Emmen.



8 Jeugd en Cultuur

In deze cultuurnota is voor het eerst een hoofdstuk opgenomen over jeugd en cultuur. Dit sluit aan bij de waarden 'Ontwikkelen' en de waarde 'Vernieuwen' die beschreven staan in hoofdstuk 3.

In Emmen stimuleren we dat kinderen en jongeren gelukkig, veilig en gezond en met perspectief kunnen opgroeien. Hun culturele ontwikkeling hoort hierbij. Vooral ook omdat we het belangrijk vinden dat jongeren door middel van cultuur binding vinden en houden met het gebied waarin ze wonen. Ontwikkelen doen we door middel van cultuureducatie en cultuurtrajecten op scholen, hierin is De Kunstbeweging een belangrijke partner, maar ook Atlas Theater, CBK en de Openbare Bibliotheek Emmen hebben een aanbod voor de scholen in Emmen.

Ook is er een buitenschools aanbod. Diverse culturele partijen in Emmen nemen deel aan Oktober Kindermaand. Openbare Bibliotheek Emmen zet zich in voor de culturele ontwikkeling van kinderen en jongeren via het Stroom LAB en 'Jazz'l' (Jongeren aan zet voor het leesoffensief). ATLAS biedt kindervoorstellingen. Op het gebied van podiumkunsten ondersteunen we theaterschool en productiehuis Loods13. Loods13 biedt naast theaterlessen voor kinderen en jongeren ook een theatertussenjaar en het jonge/nieuwe-makers traject. Ook ondersteunen we de talentontwikkelingstrajecten op het gebied van popmuziek van We The North en de Bakeshop

8.1 Cultuureducatie

Cultuureducatie blijft ook gedurende de periode 2022-2024 een belangrijke pijler in ons cultuurbeleid. Het landelijke cultuuronderwijsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) is een derde periode ingegaan (2021-2024). Hiermee wordt het duurzaam versterken van cultuuronderwijs beoogd en aanvullend wordt ingezet op het bevorderen van de samenwerking tussen scholen en de culturele sector. In Drenthe wordt Cultuureducatie

met Kwaliteit uitgevoerd door Stichting Compenta, het samenwerkingsverband van de vier kunstencentra waaronder De Kunstbeweging. Er wordt onder andere ingezet op het verbinden van het cultuuronderwijs met het voorschools onderwijs, de verbinding tussen binnen- en buitenschools onderwijs en het verbinden van het primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Aanvullend wordt ingezet op gelijke kansen voor alle kinderen, kwaliteit van cultuuronderwijs en borging van kwaliteit. We geven De Kunstbeweging de opdracht om vooral ook inzet te plegen op scholen die op het gebied van cultuuronderwijs hun aanbod nog kunnen versterken.

Middels Cultuureducatie met Kwaliteit is straks, na afloop van de derde periode (2021-2024), 12 jaar lang gewerkt aan het verbeteren van cultuureducatie in het onderwijs en is het onderwijs voorbereid op de aankomende curriculumvernieuwing. Er wordt op landelijk niveau gewerkt aan een herziening van het curriculum. Het nieuwe curriculum zal naar verwachting bestaan uit negen verschillende leergebieden onderverdeeld in bouwstenen, waarbij cultuur een van de leergebieden is. Dit betekent dat alle scholen in de toekomst met cultuur bezig moeten zijn. Cultuureducatie op scholen heeft een belangrijke doorverwijsfunctie naar het buitenschools cultureel aanbod. Een sterkere verbinding tussen scholen en buitenschools cultureel aanbod blijft ook de komende jaren een aandachtspunt. Het is belangrijk dat als kinderen en jongeren meer willen doen met cultuur dat zij dan worden doorverwezen en hun talent op die manier ook kunnen blijven ontwikkelen in hun eigen culturele omgeving.

De cultuurcoaches (team SPC) dragen binnen de gemeente zorg voor een optimale verbinding tussen binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie. De cultuurcoaches werken vraaggericht in opdracht van de gemeente Emmen en ten dienste van de 20 Brede Scholen. De Brede School heeft als doel ieder kind in contact te brengen met cultuur en sportief



bewegen in de eigen omgeving. Door het inzetten van zoveel mogelijk lokale professionele kunstenaars en organisaties willen de cultuurcoaches bewerkstelligen dat kinderen ook na de brede schoolactiviteiten zich aan organisaties en cursussen verbinden. In overleg met de kerngroepen programmeren ze steeds vaker workshopseries in plaats van losse workshops. Hierdoor worden de workshops verdiept, ontstaat binding met kunstenaars en worden ook kinderen onderdeel van culturele activiteiten in de wijk. Om de activiteiten voor alle kinderen bereikbaar te maken, worden ze tegen een zo laag mogelijk bedrag aangeboden. Ook bemiddelen cultuurcoaches in aanvragen Jeugdfonds Sport en Cultuur en hebben ze extra aandacht voor doelgroepkinderen. De cultuurcoaches verwijzen door via de website www.cultuurmarktplaats Emmen.nl. Deze site biedt een overzicht van cultuureducatie, cultuuraanbod en amateurkunst.

Naast de doorontwikkeling van Cultuureducatie met Kwaliteit blijven wij ook veel waarde hechten aan een kwalitatief goed aanbod van cultuureducatie in het voortgezet onderwijs, praktijkonderwijs en MBO waarbij een goede verbinding met de (lokale) culturele aanbieders van groot belang is. We hebben aanvullend ook aandacht voor de creativiteitsontwikkeling bij het jonge kind. De Kunstbeweging adviseert en begeleidt zowel op beleidsniveau als op praktisch het onderwijs in de vormgeving van hun cultuureducatie. Aanvullend is stichting K&C al jaren betrokken bij het Cultuurtraject rondom het voortgezet onderwijs. Ook gedurende de periode 2022-2024 is het cultuurtraject opgenomen in de begroting om op deze manier een bijdrage te leveren aan diverse initiatieven op het gebied van Cultuureducatie die bijdragen aan de ontwikkeling van leerlingen en jongeren.

8.2 Popcultuur

Wat is popcultuur*?

Popcultuur is een innovatieve cultuur die in alle lagen van de maatschappij is doorgedrongen, die als leidende cultuurvorm midden in de Nederlandse samenleving staat en overal in het dagelijks leven is terug te zien. Zo maakt popcultuur deel uit van en is terug te vinden in film, theater, games, grafische vormgeving, andere muziekstromingen, internetcultuur, beeldende kunst, dans en literatuur. Popcultuur beïnvloedt en verbindt beleidsterreinen als cultuur, ruimtelijke ordening, economie, citymarketing, toerisme, welzijn, jeugd, onderwijs en integratie. De impact van een gezond popbeleid op een gemeente en haar bevolking is divers en betaalt zich direct en indirect terug voor grote en diverse groepen mensen op vlakken als economie, diversiteit, talentontwikkeling, inclusiviteit, sociale cohesie en uitstraling. Een gemeente die investeert in popcultuur, creëert kansen voor zichzelf en haar burgers.

* De waarde van Pop 2.0, Amsterdam, januari 2018 – VNPF - ISBN: 978-90-9030618-

Ondanks dat Emmen een rijke geschiedenis heeft op het gebied van popmuziek en livemuziek heeft Emmen geen poppodium meer. In de afgelopen periode hebben twee organisaties (Podium X, No Mans Land) de mogelijkheden in het Rensenpark onderzocht. Helaas bleken de benodigde investeringen te groot en de locaties bleken ook veel logistieke uitdagingen te hebben. Wel weten we dat een viertal initiatiefnemers zijn die in de toekomst graag een initiatief met popprogrammering zouden willen starten. Op dit moment zijn er in de cultuurbegroting geen middelen opgenomen voor een popprogrammering. Dit maakt ook dat we op dit moment niet in staat zijn om initiatieven financieel te ondersteunen bij bijvoorbeeld aankoop of verbouwing van een pand of onderzoeken naar locaties of faciliteiten. Wel kunnen nieuwe initiatieven

of initiatieven die zich ontwikkelen, in de komende periode een beroep doen op het initiatievenbudget voor een bijdrage in hun culturele programmering.

Het ATLAS Theater beschikt over een zaal die geschikt is om een popprogrammering uit te voeren. We onderzoeken met het ATLAS Theater hoe de DVHN-zaal kan worden ingezet hiervoor. Hierbij is een samenwerking met een stichting die hier een zelfstandige programmering gaat verzorgen een mogelijkheid die we onderzoeken. Het uitgangspunt is een programmering die tot stand komt samen met vrijwilligers en die recht doet aan de behoefte van onze jongeren in de leeftijdscategorie 15-25 jaar.

8.3 Cultuurprogrammering voor jongeren

Voor kinderen in de basisschoolleeftijd is er in Emmen een redelijk aanbod van cultuuractiviteiten. Zowel als het gaat om cultuureducatie als wanneer we kijken bij het aanbod van de grote culturele partners. Na deze leeftijd wordt dit een stuk minder. Dit hangt ook samen met de diversiteit aan wensen die op die leeftijd ontstaat. De ene jongere gaat het liefst naar een piratenfestijn, terwijl de andere jongere graag een workshop wil volgen om te leren rappen. Er zijn jongeren die geïnteresseerd zijn in theater, terwijl er ook jongeren zijn die liever naar een festival met popprogrammering gaan. Hoe dan ook blijft het belangrijk om voor deze doelgroep ook diversiteit in het cultuuraanbod te kunnen bieden. Met name omdat we ons willen ontwikkelen tot een gemeente waar plek is voor jonge creatieve professionals (Waarde ‘Vernieuwen’). En een plek waar jongeren gezond en gelukkig kunnen opgroeien (Waarde ‘Ontwikkelen’). Ook willen we graag jonge mensen binden aan het gebied, zo dat zij hun talenten ook hier kunnen ontwikkelen en door kunnen geven aan een nieuwe generatie.

Van februari 2021 tot juli 2021 heeft stagiaire Hannah (18) van de mbo-opleiding medewerker evenementenorganisatie meegewerkt aan de totstandkoming van deze cultuurnota. Hannah woont zelf in de gemeente Emmen. Ze heeft hiervoor een gesprek georganiseerd over cultuur met een dertigtal jongeren van Jong Emmen. Daarnaast heeft ze een enquête uitgezet voor jongeren over cultuur. Op basis van haar onderzoek doet ze voor het cultuurbeleid van de gemeente Emmen een aantal aanbevelingen:

- Het huidige cultuuraanbod in Emmen sluit niet genoeg aan op de behoefte van jongeren. Zorg dat er voor iedere jongeren iets te doen is.
- Het cultuuraanbod is niet goed zichtbaar, maak gebruik van de kanalen waar jongeren gebruik van maken: publiciteit op scholen en de juiste sociale mediakanalen;
- Jongeren zijn niet tevreden over het aanbod op het gebied van cultuureducatie, laat jongeren zelf meebeslissen over welke activiteiten worden aangeboden;
- Het merendeel van de ondervraagde jongeren heeft het gevoel dat ze geen invloed kunnen uitoefenen op het cultuurbeleid van de gemeente Emmen. Betrek jongeren vroegtijdig en ook gedurende de looptijd van de cultuurnota;
- Als jongeren niet naar evenementen in Emmen gaan ligt dit voornamelijk aan de programmering. Jongeren geven aan behoefte te hebben aan meer livemuziek en festivals;
- Jongeren vinden het sociale aspect van kunst en cultuur belangrijk. Jongeren geven aan dat er vraag is naar meer plekken waar creatieve jongeren elkaar kunnen ontmoeten (ateliers, poppodia, jongerencentra, muziekscholen en broedplaatsen);
- Een ander belangrijk aandachtspunt voor cultuur voor jongeren is dat activiteiten betaalbaar moeten zijn.

Financieel gezien zal het niet mogelijk zijn om alle aanbevelingen uit het onderzoek meteen te implementeren, echter we vinden het wel belangrijk om te zorgen dat er ook voor jongeren een passend cultuuraanbod is in Emmen. Om die reden is er in de begroting 2022 extra budget gevraagd. We gaan in de periode 2022-2024 met jongeren en jongerenorganisaties in gesprek om initiatieven voor en door jongeren te stimuleren. Ook werken we aan het verbeteren van de zichtbaarheid van culturele activiteiten en gaan we in gesprek met De Kunstbeweging over het aanbod voor cultuureducatie voor VO en MBO.



9 Culturele ontwikkelingen

In hoofdstuk 3, Visie op kunst en cultuur hebben we 8 waarden beschreven die we van belang vinden voor kunst en cultuur in Emmen. Dit zijn: Ontwikkelen, Ontmoeten, Verwonderen, Eigenwaarde, Vernieuwen, Verbinden, Samenleven en Verdienen. Om deze waarden te behouden en te stimuleren zijn culturele ontwikkelingen nodig. In dit hoofdstuk beschrijven we projecten die we de komende drie jaar verder willen brengen en welke initiatieven we willen ondersteunen.

9.1 Culturele initiatieven

In deze paragraaf staat hoe culturele initiatieven de komende drie jaar met subsidie worden ondersteund en welke initiatieven we willen stimuleren. De nieuwe beleidsregel initiatievenbudget werkt met indientermijnen. Als de aanvragen voor een indientermijn het subsidieplafond overschrijden zullen cultuuractiviteiten die aansluiten bij de visie die is vastgelegd in deze nota met voorrang voor subsidie in aanmerking komen. Het gaat hierbij om de volgende projecten:

- Projecten van en met inwoners in dorpen en wijken;
- Projecten voor en door jongeren;
- Projecten op het snijvlak van cultuur en maatschappij;
- Projecten die aanvullend of vernieuwend zijn op het bestaande aanbod (hierbij denken we aan klassieke muziek, podiumkunsten, popcultuur, Urban arts en crossovers).
- Projecten voor en door kunstenaars en creatieve professionals die een kunstvakopleiding hebben gevolgd en die gevestigd zijn Emmen;

9.2 Versterking Van Gogh en het verhaal van het Veen

Om het verhaal van het Veen op een nieuwe, eigentijdse manier te vertellen, ondergaat het Veenpark in Barger-Compascuum een flinke kwaliteitsslag. Vanuit toeristisch,

economisch en cultureel oogpunt is het belangrijk dat het Veenpark voor onze gemeente behouden blijft en zich in de komende jaren ontwikkelt tot een museum van provinciaal belang. Een museum van provinciaal belang heeft een landelijke en internationale uitstraling, is goed bereikbaar voor het publiek, vertelt een belangrijk onderdeel van de Drentse geschiedenis en/of heeft een collectie van (kunst)historisch belang.

De locatie van het Van Gogh Huis is uniek en heeft de potentie om veel nieuwe bezoekers te verwelkomen, zeker met het oog op het Van Gogh jaar in 2023. Op provinciaal niveau wordt in dit kader gewerkt aan het organiseren van een manifestatie rond Van Gogh. We zien graag dat het Van Gogh Huis hier een belangrijke rol in zal spelen. Hiervoor is het van belang om het Van Gogh Huis toekomstbestendig te maken. Om dit te kunnen doen, is doorontwikkeling en professionalisering van het Van Gogh Huis noodzakelijk.

9.3 Rensenpark

Het Rensenpark is een unieke plek in Nederland. Naast dat het Rensenpark in gebruik is als stadspark, zijn er tal van initiatieven op het gebied van kunst en cultuur, maar ook horeca en maatschappelijke initiatieven. In de voorgaande periode van de cultuurnota hebben de Loods13, het Filmhuis en de dependance van CBK Emmen zich gevestigd in het park, is de Nachtwacht van Emmen geschilderd, de Rensenhut gebouwd, heeft de Uitmarkt er plaatsgevonden en hebben kunstenaars en ambachtslieden er atelierruimte gevonden. Eind 2020 is het Rensentheater geopend. In 2021 is het artist is residenceproject ZOOkeeper gestart. Ook hebben er in deze periode activiteiten in de openbare ruimte van het park plaatsgevonden zoals de expositie van Theo Berends, Saskia Boelsums en Heike Sühre (stichting Pentafoor) en Birdsfeeder van Frank Arling. Ook was in 2021 het Street Art festival 'Writer's Block' en waren er tours voor bezoekers in de olifantenstal. In 2021 werd het Biochron



gesloopt en is een start gemaakt met de planvorming rond de nieuwbouw van CBK Emmen. Kortom het park is volop in beweging. Voor de periode 2022-2024 willen we de huidige culturele initiatieven in het Renssenpark ruimte geven om zich verder te ontwikkelen en daarnaast ruimte bieden voor nieuwe culturele projecten in het park. Te denken valt aan buitenexposities, culturele festivals, culturele invulling van leegkomende ruimtes. Onze insteek is om hier nadrukkelijk ook ruimte te geven aan jongeren, jonge kunstenaars en creatieve professionals.

In 2020 hebben we van het VSBfonds een donatie ontvangen van €200.000 waarmee een tiental culturele en maatschappelijke projecten in het Renssenpark zijn ondersteund. Ook provincie Drenthe heeft een bedrag van €35.000 in haar cultuurnota opgenomen voor culturele programmering in het Renssenpark. In de vorige cultuurnota was een bedrag van €50.000 opgenomen voor culturele programmering in het Renssenpark, maar als gevolg van bezuinigingen is dit nooit geëffectueerd. Om projecten die met de middelen van het VSBfonds zijn gestart (zoals ZOOkeeper) verder te kunnen brengen, en ook om nieuwe initiatieven in het park te kunnen ondersteunen. Om projecten die met de middelen van het VSBfonds zijn gestart (zoals ZOOkeeper) verder te kunnen brengen, en ook nieuwe initiatieven in het park te kunnen ondersteunen, is in de begroting 2022 €50.000 gevraagd voor culturele programmering Renssenpark.

9.4 Broken Circle / Spiral Hill

In 2021 was het vijftig jaar geleden dat Amerikaanse Land Art Kunstenaar Robert Smithson het kunstwerk Broken Circle / Spiral Hill maakte in de voormalige zandafgraving van de familie de Boer. Het is één van de drie overgebleven werken van Smithson en het enige in Europa. Als gemeente zijn we geen eigenaar van het kunstwerk en ook niet van de ondergrond, maar het kunstwerk is wel van grote waarde voor onze gemeente en is ook opgenomen in de Canon van Emmen. Niet

alleen omdat onze inwoners zich ermee verbonden voelen, maar ook omdat het kunstwerk uniek is in de wereld. De bezoeken die in 2021 in het kader van het vijftigjarig bestaan gepland zijn werden zeer goed bezocht en gewaardeerd. Het kunstwerk trekt bezoekers vanuit de hele wereld. Samen met de huidige landeigenaren, Stichting Land Art Contemporary, Holt Smithson Foundation, Provincie Drenthe en CBK Emmen zijn we een traject gestart om te proberen de toekomst van het kunstwerk te borgen. Dit traject zullen we in de periode 2022-2024 voortzetten.

9.5 Uitmarkt Emmen

Uitmarkt Emmen is traditioneel gezien de opening van het culturele seizoen en daarbij de mogelijkheid voor culturele organisaties om hun aanbod te presenteren. Daarnaast is het de opdracht om inwoners laagdrempelig kennis te laten maken met (vernieuwende vormen van) kunst en cultuur. Sinds 2018 vindt de Uitmarkt in het Renssenpark plaats. In 2020 heeft het festival vanwege Corona niet plaatsgevonden en 2021 had een aangepast programma. Het festival is tot nu toe gratis toegankelijk. In de projectopdracht staat dat Uitmarkt Emmen zich moet ontwikkelen tot een cultureel festival met een duidelijke eigen identiteit. In de periode 2022-2024 wordt deze ambitie verder vormgegeven. Van de organisatie die verantwoordelijk is voor de Uitmarkt wordt verwacht dat zij zorgt voor een goede projectorganisatie (zakelijk en artistiek). Op dit moment is de directeur van De Kunstbeweging ook initiatiefnemer van de Uitmarkt. In de ontwikkeling van de Uitmarkt zien we De Kunstbeweging meer in de rol van culturele partij. Dit hangt samen met het vormgeven van een goede projectorganisatie. In de opdracht is verder opgenomen dat de Uitmarkt een aansprekend programma moet hebben, passend in Zuidoost-Drenthe, maar met bovenregionale kwaliteit. Verder moet het festival werken aan een sterk eigen bestand aan vrijwilligers en het generen van eigen inkomsten (d.m.v. horeca, fondsenwerving). Naast de subsidie van gemeente Emmen, draagt ook Provincie Drenthe vanuit haar cultuurnota een bedrag bij van €35.000,-.

9.6 Cultuurmonitor

Trendbureau van STAMM CMO voert tweejaarlijks de cultuurmonitor uit. In 2021 is de laatste monitor uitgevoerd. De cultuurmonitor vraagt naar de bekendheid van, deelname aan en de waardering voor het cultuuraanbod onder inwoners van Emmen. De vragenlijst is in 2021 verstuurd aan 7.000 inwoners in Emmen. Normaal gesproken sluiten vragenlijsten in een monitor zoveel mogelijk aan bij eerdere uitvragen, hier is echter bij de cultuurmonitor 2021 niet voor gekozen vanwege de Coronapandemie. Naast de reguliere vragen zijn er vragen gesteld die toegespitst zijn op Corona, bijvoorbeeld: ‘Wat heeft u het meest gemist?’. Corona heeft een duidelijke invloed op de cultuurconsumptie van de Emmenaren. Waar in 2019 nog 87% van de Emmenaren het voorgaande jaar minimaal één film-, muziek-, dans- of theateervoorstelling bezocht, is dat medio 2021 nog maar 35% (online of live). Naast de beperkingen die de coronacrisis voor de culturele sector meebracht, zijn er ook nieuwe mogelijkheden ontstaan. 8% van de Emmenaren heeft tijdens de coronacrisis een nieuwe vorm van kunst en cultuur uitgeprobeerd. Denk hierbij aan online workshops, concerten theateervoorstellingen en tentoonstellingen. Bijna de helft van deze mensen is er van overtuigd dat deze nieuwe vorm ook na de coronacrisis blijft. Doordat men meer thuis was in 2021 vonden culturele activiteiten vaker in de persoonlijke kring plaats dan in 2019. Zingen vond bijvoorbeeld in het afgelopen jaar in 69% van gevallen in huiselijke kring plaats, terwijl dat in 2019 47% was. Meer inwoners doen iets met Cultuur 47% van de Emmenaren heeft in het afgelopen jaar tenminste één culturele activiteit uitgevoerd. Dat is iets meer dan in 2019, toen was dit 41%. De vier populairste culture activiteiten blijven net zoals in 2019 tekenen of schilderen (21%), fotografie/film (15%), zingen (14%) en het bespelen van een muziekinstrument (12%). Ook is opvallend dat meer inwoners een nieuwe vorm van kunst en cultuur hebben uitgeprobeerd en meer culturele activiteiten plaatsvinden in de persoonlijke kring. In de periode 2022-2024 zal de cultuurmonitor één

keer worden uitgevoerd, namelijk in 2023. Na 2024 zijn we voornemens om vanuit kostenoverwegingen de cultuurmonitor in plaats van eens in de twee jaar, eens in de vier jaar te laten uitvoeren. Na 2023 zal de monitor dan weer in 2027 plaatsvinden. De cultuurmonitor 2021 is te vinden op gemeente.emmen.nl/cultuur

10 Financiën

Financieel overzicht Cultuurnota	2022	2023	2024
Bijdrage Cultuurnota Provincie Drenthe			
Culturele impuls Provincie Drenthe	€ 36.278,00	€ 36.278,00	€ 36.278,00
Ondersteuning Drentse bibliotheken	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Programmering Rensenspark	€ 35.000,00	€ 35.000,00	€ 35.000,00
Culturele infrastructuur			
ATLAS Theater - Huur	€ 2.065.040,00	€ 2.065.040,00	€ 2.065.040,00
ATLAS Theater - Subsidie Culturele Programmering	€ 1.526.216,00	€ 1.526.216,00	€ 1.526.216,00
Bibliotheek Emmen	€ 2.556.000,00	€ 2.556.000,00	€ 2.556.000,00
Centrum Beeldende kunst	€ 622.510,00	€ 622.510,00	€ 622.510,00
De Kunstbeweging	€ 825.000,00	€ 825.000,00	€ 825.000,00
Loods13	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
We The North	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Culturele Vrijwilligersorganisaties			
ZO!34*	€ 54.234,00	€ 54.234,00	€ 54.234,00
Filmhuis Emmen	€ 9.000,00	€ 9.000,00	€ 9.000,00
Grote Kerk Cultureel	€ 15.000,00	€ 15.000,00	€ 15.000,00
The Bake Shop	€ 18.850,00	€ 18.850,00	€ 18.850,00
Stichting DrenthEvents/Pitfest	€ 8.650,00	€ 8.650,00	€ 8.650,00
Uitmarkt	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00
Erfgoed			
Veenpark	€ 35.000,00	€ 35.000,00	€ 35.000,00
Stichting Spiker	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00
ErfgoedNetwerk Emmen	€ 14.000,00	€ 14.000,00	€ 14.000,00
Harmonium Museum	€ 11.500,00	€ 11.500,00	€ 11.500,00
Museum Collectie Brands	€ 67.500,00	€ 67.500,00	€ 67.500,00
Van Gogh Huis	€ 15.000,00	€ 15.000,00	€ 15.000,00
Ontwikkelbudget Van Gogh*	PM	PM	PM
Cultuureducatie en participatie			
Cultuureducatie	€ 56.711,00	€ 56.711,00	€ 56.711,00
Culturele activiteiten vrijwilligersorganisaties	€ 11.752,00	€ 11.752,00	€ 11.752,00
Culturele commissies en herdenkingen	€ 12.800,00	€ 12.800,00	€ 12.800,00
Amateurkunst	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ 30.000,00
Algemene kosten (communicatie/cultuurmonitor/cultuurprijs)	€ 27.329,00	€ 27.329,00	€ 27.329,00
Culturele ontwikkelingen			
Initiatievenbudget	€ 102.799,00	€ 102.799,00	€ 102.799,00
Jeugdbeleid*	€ 4.679,00	€ 4.679,00	€ 4.679,00
Culturele Programmering Rensenspark*	PM	PM	PM
Compensatie Corona	€ 199.000,00	€ 199.000,00	€ 199.000,00
Totaal euro	€ 8.645.257,00	€ 8.645.257,00	€ 8.645.257,00

Inzet restant Coronamiddelen

Vanuit de rijksmiddelen die de gemeente Emmen heeft ontvangen uit het steunpakket is op dit moment nog een bedrag van €597.000,- beschikbaar. Voorgesteld wordt om dit bedrag voor drie jaar (€199.000 per jaar) toe te voegen aan de cultuurbegroting en hieraan een beleidsregel voor noodsteun en innovatie te koppelen (zie hoofdstuk 2.)

Begroting 2022

Ten tijde van het schrijven van deze nota is de begroting 2022 nog in voorbereiding. Voor de culturele programmering Rensenspark, Jeugdbeleid en het ontwikkelbudget Van Gogh en ZO!34 zijn additionele middelen gevraagd. Bij het vaststellen van de begroting in november 2021 wordt bekend of deze middelen ook worden toegekend. Voor Rensenspark en Van Gogh zijn de bedragen als PM opgenomen in bovenstaand financieel overzicht. Voor Jeugdbeleid en ZO!34 kan het bedrag nog worden opgehoogd.



11 Samenvatting

In dit hoofdstuk zijn de ambities samengevat en gekoppeld aan de waarden uit de visie uit hoofdstuk 3.

Waarde: Ontwikkelen

- We versterken het cultuuronderwijs op basisscholen en stimuleren het cultuuronderwijs op het middelbaar onderwijs, mbo en praktijkschool;

Waarde: Ontmoeten

- We ondersteunen cultuuraanbod in dorpen en wijken;

Waarde: Verwonderen

- We stimuleren diversiteit in het cultuuraanbod, dit doen we o.a. door projecten die aanvullend of vernieuwend zijn op het bestaande aanbod voorrang te geven bij het initiatievenbudget. Hierbij denken we aan klassieke muziek, podiumkunsten, popcultuur, Urban arts en crossovers.

Waarde: Eigenwaarde

- We werken aan het beleefbaar en bereikbaar maken van erfgoed. Dit doen we door musea en erfgoed te ondersteunen;
- We nemen deel aan het ontwikkeltraject Veenpark;
- We nemen deel aan het ontwikkeltraject Van Gogh 2023 en vieren het Van Goghjaar in Emmen met een passende programmering;
- We herzien het fonds museale voorzieningen om beter aan te kunnen sluiten op de ontwikkelingen in de museale sector in Emmen.
- We werken samen met de landeigenaren, provincie Drenthe, LACDA, Holt/Smithson Foundation en CBK aan het borgen van de toekomst van het kunstwerk Broken Circle/Spiral Hill van Robert Smithson

Waarde: Vernieuwen

- We willen initiatieven voor, door en met jongeren, initiatieven van jonge creatieve professionals en initiatieven op het gebied van popcultuur stimuleren. Dit doen we door bij het initiatievenbudget voorrang

te verlenen aan deze initiatieven. Ook zoeken we actief de samenwerking met jongeren en partijen die met jongeren werken.

- We werken aan het Rensenpark als broedplaats voor kunst, cultuur en innovatie. We faciliteren culturele initiatiefnemers in het park en stimuleren een vernieuwend aanbod;
- We stimuleren dat de Uitmarkt zich ontwikkelt tot een cultureel festival met een duidelijke eigen identiteit en een sterke projectorganisatie.

Waarde: Verbinden

- We ondersteunen de vijf grote culturele partners in hun ontwikkeling en stimuleren hun onderlinge samenwerking én hun samenwerking met culturele vrijwilligersorganisaties en amateurkunst;
- We zetten de samenwerking We The North en VDG voort.

Waarde: Samenleven

- We stimuleren en subsidiëren projecten op het snijvlak van cultuur en samenleving.

Waarde: Verdienen

- We zetten ons in voor een gezonde culturele sector in Emmen, dit doen o.a. door de inzet van noodsteunmiddelen voor cultuur vanuit het rijk.



Colofon

Een uitgave van de gemeente Emmen

Bezoekadres

Raadhuisplein 1, 7800 RA Emmen
Telefoon: 14 0591

gemeente.emmen.nl
gemeente@emmen.nl